

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

4. Dies Martii. Non qui parum habet, sed qui plus cupit, pauper est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

Mart
Paupe
ratem
esse pa
præle
rus qu
habet.
quicu
sunt;
desun
satis?
ut cir
bet, d
hil in
ditur
paup
eget,
Hinc
cui si
II.
tus?
cupi
bere
null
arbi
tem
lent
cui
cup
hil
Om
hil

diu vivis, lenimentum emendices, quod ab ultim
fine sperare non audias, quia vel illi deesse, vel in
esse cumulatius arbitris. Atqui vel ipsa morte
cramentum, nescio cui, dictum, obtinavit an
tueri C. Menius Augusti centurio. Cum enim An
niano bello improvisis hostium insidiis circumvo
cus, & ad Antonium Alexandriam productus, re
etur, quidnam de eo statui deberet. Jugulari me,
quit! jube: quia nec salutis beneficio, nec mortis su
plicio adduci possum, ut aut Cæsaris miles esse de
nam, aut tuus esse incipiam. Et tu minimo periculo
vel dolore, vel molestia, Dei miles esse desines? in
pies esse mundi? Non ergo hæc, quæ vanè putantur,
mala abducant te à primo Bono. Nulla sunt boni
si malus es, nulla mala si bonus. Quid refert patiens
mala, quæ te bonum vel inveniunt, vel faciunt? Ca
rē non bene se habet, qui se malum habet. Itaque illi
crede mala, quæ habentes reddunt pejores, & in illi
mutant bonos mores. Qualia sunt quæ largitur Ve
nus, Bacchus, Plutus; si Poëtae est fides.

Bacchus, G argentum, mutant mores sapientiam.

4. DIES MARTII.

Non qui parum habet, sed qui plus cupi
pauper est. *Senec. Epist. 10.*

Paupertas I.
non est
mala.

A D illa quæ perversè credun
tur mala, sigillatum dilab
bor, & ab eo quod plen
que, ut malorum primum fugiunt,
Pauper-

Mart
ab ult
vel in
mortis
vit an
nim Am
rcum
kus, ro
ari me,
ortiss
s esse d
pericul
nes? inc
putant
unt bon
rt pati
unt? Cet
taque ill
& in ill
gitur Ve
ientur.

s cupi

credun
m dilat
d plen
unt, i
Pauper

Martius.

Tessera.

169

Paupertate inquam, exordior. Ut intelligas Paupertatem non debere censeri in classe malorum: quid sit esse pauperem, investigandum est. Hoc te docebit praelecta tessera. Cui accinuit illud Epicteti, qui rogarus quis esset Dives, respondit: (a) *Cui satis est quod habet.* Suffragatur huic Claudianus. (b) *Semper inops quicunque cupidus, quia multa potentibus, multa defunt;* Illumque nemo nescit pauperiorem, cui plura defunt. Cui verò plura defunt, quam cui nunquam satis? Aliud est egenum esse, aliud pauperem. Avarus ut circumfluat divitiis, tamen egenus est; nihil habet, dum plus habet; perdit omnia, dum servat. Nihil interest inter divitiias naufragas, & servatas: perditum est quod inutile. Pauper nemo est, qui cum paupertate bene convenit; & quia non cupidus, non eget. Unde pauper, hoc sensu, Deo est simillimus. Hinc & beatissimus Deus nullâ re ad usum sui eget, cui simillimus erit, qui minimo indigeat.

II. Quapropter si cupis esse dives, quin & beatus? in promptu est modus, cupiditatem compelce, cupita contemne. Ut sis ditissimus, oportet vel habere omnia, vel contemnere omnia. Habere omnia, nulli est integrum, contemnere omnia, cuivis est arbitarium. Itaque nihil concupiscere, omnia contemnere, norma est obtainendæ non tantum opulentiae, sed beatitatis. Nec enim beatus dici potest, cui bonum aliquod deest. Deest illi sanè, qui aliquid cupit. In te igitur istud evince, ut tuis contentus, nihil cupias, & cum Comico illo dicere possis. (c) *Omnia habeo, neque quidquam habeo: nisi cùm est, nihil desit tamen.* Convenit cum illo cujusdam Ascetæ

L. 5

pro-

(a) I. Ruff. (b) Horat. l. 3. Ode. 16. (c) Terent. Eun.

pronuntiato. (a) O quam multa habet qui nihil habet
Dives ergo est, non qui multa habet; plura quippe
sunt, quae non habet, nec qui omnia habet, is enim
nullus est, sed qui nihil cupit: is denique dives est
quia quod vult, id omne habet. Nam profecto,
pauper ille solus est, (b) qui sibi videtur pauper, qui
nimis sibi deesse quidpiam dolet: ille revera di-
ves, qui sibi videtur dives, cum deesse nihil purer, &
suis contentus, nihil cupiat.

III. Illud igitur tibi sit persuasissimum, eum esse
beatiorem, non qui plura habet, sed qui minus ca-
pit. Id in confessio est. Quid enim est Beatitudo?
Summa inopia cupiditatum. Itaque ille ditissimus,
& beatissimus est, qui desideret nihil; quem pauci
patient. Cur sunt inventae opes? non ideo ut plura
habeamus, sed ne quid deesset. Hoc si verum, & il-
lud verissimum; mensura igitur opulentiae est non
plus habere, sed minus deesse. Quid porrò facit de-
esse, nisi cupiditas? Quid quod nemo pluribus e-
geat, quam qui plurima possidet? Magna domus
eget magnâ familiâ, magna familia eget pluribus
habitatoribus: hic pluribus utensilibus; illa pluribus
custodibus: itaque cum plura dives habeat, non
tantum plura cupit, sed pluribus eget. Quapropter
quisquis auget cupiditatem, auget & necessitatem.
Vide quam sint divitiae insufficientes, quibus nec
communis necessitas sufficit. Si divites nihil egerent,
votis & desideriis egebunt. Nihil sufficiet illi, qui
superflua, facit necessaria; cui natura non sufficit.
Cupiditatem sequitur semper, alia cupiditas; nun-
quam enim cupiendi est finis: cupiditates porrò se-

quun-

(a) Gerardus Benedictinus. (b) Senec. l. de mor.

Martius.

Tessera.

171

quantur curæ, possessiones, discrimina; quo plura possideret, plus timet, quia plus periclitatur. Nec securus, nec tutus erit. Ubi tuta sunt omnia, non erit tutus votis suis, nec securus curis. O invidendam avorum beatitudinem! cessare, securos esse, cum incipiunt esse beati; perdere tranquillitatem, cum consequuntur felicitatem; licet totus in ejus domum. Paclolus exundet, nunquam se putabit abundare. Hinc rem acutetegit Poëta, dum ita cecinit:

Non est in mundo dives, qui dicit, abundo.

s. DIES MARTII.

Si ad naturam vivas, nunquam eris pauper, si ad opinionem, nunquam dives.

Senec. Epist. 16.

Natura I. **S**i causam hujus tesserae inquiris; paucis est apud illius auctorem reperies: contenta. **S**quia *exiguum natura desiderat*, *opinio immensum*. Illud Naturæ lumine est propè omnibus notum. Naturam paucis esse contentam. Tergiversaris credere? Audi eundem Senecam. (a) *Panem & aquam natura desiderat: nemmo ad hoc pauper est.* Naturæ miraris severitatem, & stomacharis? Accipe quæ sequuntur: (b) *Non enim horrendares, aqua, & polenta, aut frustrum bordeacei panis; sed voluptas est, ex his capere voluptatem.* Naturæ in nos nec prodiga fuit, nec avara, nulli invidet, quod necesse est, nulli quod non est necesse, erogat. Non dentes homini falcatos dedit, ut apris, non uncinos, ut leonibus, ungues, non solidos, & messiles, ut equis, quibus

(a) Epist. 25. (b) Idem ep. 18.